

Học viết chữ Hán-Nôm bằng phần mềm “Write Chinese” của Thomas W. Yee & Dafna V. Yee

* Lê Anh Minh ¹

* Để đọc bài này, xin bạn lấy và nạp font Times New Roman ở mạng
<http://www.microsoft.com/typography/fontpack/default.htm>
và font Arial Unicode MS tại
<http://www.hclrss.demon.co.uk/unicode/fonts.html>

DÀN BÀI

1. Viết chữ Hán
2. Giải thích 150 chữ Hán-Nôm trong 10 bài học
3. Ôn tập 150 chữ Hán-Nôm cơ bản
4. Tra cứu âm Nôm của 150 chữ Hán
5. Nhận xét kết cấu của chữ Hán
6. Tóm tắt

1. Viết chữ Hán (Write Chinese)

Phần mềm này là một shareware, có dung lượng không quá 1Mb, gồm 10 bài học, mỗi bài có 15 chữ, xuất hiện không theo thứ tự nào cả. Tổng cộng là 150 chữ Hán cơ bản. Vì 150 chữ Hán này cũng là chữ Nôm thông dụng, cho nên người Việt Nam có thể sử dụng phần mềm này để học viết 150 chữ vừa Hán vừa Nôm.

Cách sử dụng:

1. Chạy file chinese.exe thẳng trên đĩa CD hoặc copy chương trình vào đĩa cứng rồi chạy file này. Nếu chương trình không chạy được thì copy nó ra đĩa mềm 1.4Mb và chạy từ ổ đĩa A.
2. Màn hình hiện ra TRUNG VĂN TỰ:

¹ Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Ta ấn Enter để bắt đầu bài học. Hiện ra:

CHOOSE LESSON
Each lesson comprises 15 characters.
Enter lesson number <1 - 10> :

(Hãy chọn bài học. Mỗi bài có 15 chữ Hán. Hãy gõ con số bài học từ 1 đến 10.) Ta gõ số 1 để vào bài 1.

4. Hiện ra:

LESSON 1

Lesson Options:

1: Copy character from model with stroke order help
(Copy chữ Hán theo mẫu với sự giúp đỡ về thứ tự nét bút)

2: Copy character from model without stroke order help
(Copy chữ Hán theo mẫu không có sự giúp đỡ về thứ tự nét bút)

3: Write character without a model
(Copy chữ Hán không theo mẫu)

4: Give Mandarin transliteration (Pinyin) of character
(Dựa theo định nghĩa mà gõ phiên âm Pinyin tiếng Phổ Thông)

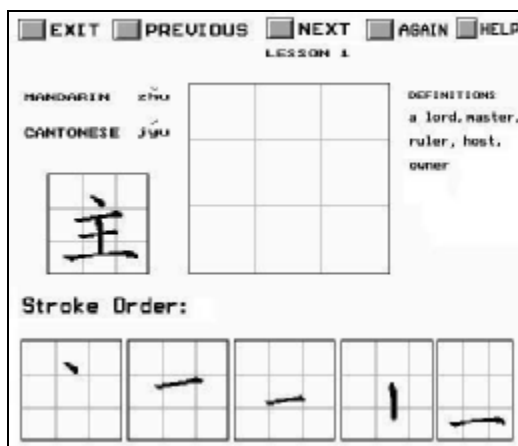
5: Give Cantonese transliteration (Yale) of character
(Dựa theo định nghĩa mà gõ phiên âm Yale tiếng Quảng Đông)

6: Select definition from multiple choice
(Trắc nghiệm, chọn định nghĩa đúng của chữ đã cho)

Enter lesson option <1 - 6> :
(Chọn một trong 6 lựa chọn của bài học)

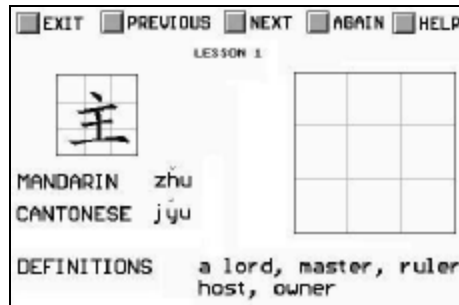
5. Thí dụ chọn bài 1, ta tập viết chữ **主** 主:

* **Lựa chọn 1:**

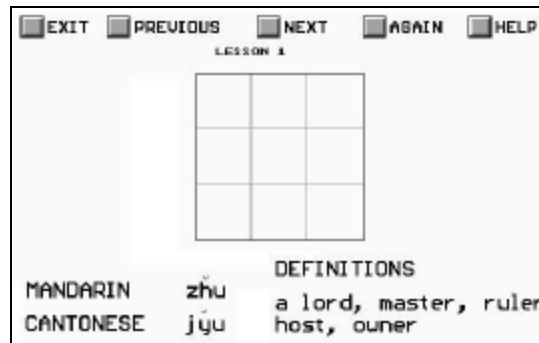
Cách tập viết này trong Thư pháp (calligraphy) gọi là **Cửu cung cách** 九宮格. Ta căn cứ vào mô hình với thứ tự nét bút (stroke order) đã cho mà dùng chuột để viết chữ vào hình vuông có 9 ô (cửu cung 九宮) bên trên. Âm phổ thông Trung Quốc (Mandarin) và âm Quảng Đông ghi bên trái. Định nghĩa ở bên phải. Ý nghĩa 5 nút vuông: Exit (thoát), Previous (chữ trước), Next (chữ kế tiếp), Again (tập lại), và Help (trợ giúp). Ta click vào nút nào ta cần.

* **Lựa chọn 2:**

Ta nhớ lại thứ tự các nét và viết vào cửu cung, nếu không nhớ thì click vào Help để được nhắc nhở.

* **Lựa chọn 3:**

Ta dựa theo âm đọc và ý nghĩa mà viết chữ thích hợp.

* **Lựa chọn 4:** kiểm tra âm đọc theo tiếng Phổ Thông.

* **Lựa chọn 5:** kiểm tra âm đọc theo tiếng Quảng Đông.

* **Lựa chọn 6:** trắc nghiệm ý nghĩa của một chữ đã cho.

6. Luyện xong thì ấn phím ESC để thoát chương trình.

2. Giải thích 150 chữ Hán - Nôm

Thí dụ: hạ 下 /xià/= xuống; <hạ> HAN: hạ xuống

Giải thích: âm Hán – mặt chữ Hán – phiên âm pinyin // – ý nghĩa
– âm Nôm trong dấu <> – phân loại chữ Nôm – thí dụ trong chữ Nôm

* Nhắc lại cách phân loại chữ Nôm theo hình âm nghĩa:

<p>H : Hình (tự dạng) của chữ thuần Hán. h : Hình (tự dạng) của chữ thuần Nôm. A : Âm (Hán Việt) của chữ Hán. a : Âm của chữ Nôm. N : Nghĩa của chữ Hán. n : Nghĩa của chữ Nôm.</p>
--

Thí dụ: **HAN** nghĩa là chữ thuần Hán; **han** nghĩa là chữ thuần Nôm.

* **Loại 1 (HAN):** Vay mượn 100% chữ Hán về hình, âm, nghĩa. Thí dụ: Hán 漢, Việt 越, dân 民, tỉnh 省, thành 城, học 學, sinh 生, v.v.

* **Loại 2 (HaN)**: Giữ hình và nghĩa của chữ Hán, nhưng đọc theo âm Nôm. Thí dụ: 車 xe (<車 xa) 孤 cô (<孤 cô)

* **Loại 3 (HAN)**: Giữ nguyên hình và âm của chữ Hán, nhưng đổi nghĩa. Thí dụ: 沒 một (n=số 1; N=mất đi)

* **Loại 4 (Han)**: Giữ hình của chữ Hán, nhưng đổi hẳn âm và nghĩa. Thí dụ: 帝 đầy (< A: đế; N: vua)

* **Loại 5 (han[±])**: Chữ thuần Nôm. Dấu ± nghĩa là thêm bớt nét của chữ Hán mà thành chữ Nôm. Như vậy loại này có hai tiểu loại:

• **han⁺**: Thêm nét < 个 " 丿. Thí dụ: 女 < nữ, nợ, nữa (< 女 nữ)

• **han⁻**: Bớt nét của chữ Hán, đổi luôn âm và nghĩa. Thí dụ: 共共 khệnh khạng (< 共 cộng)

(Xin độc giả xem thêm phần phân loại chữ Nôm trong bài viết *Giới thiệu Hán Nôm thâm nhập pháp (chinese-nom ime)* của Lê Anh Minh.)

Nếu xem 150 chữ Hán đây cũng là chữ Nôm, thì phân phân tích cấu trúc chỉ có 4 loại: **HAN**, **HaN**, **HAn**, và **Han**.

Bài 1

hạ 下 /xià/= xuống; <**hạ**> HAN: hạ xuống

nhất 一 /yì/= một; <**nhất**> HAN: nhất định, <**nhất**> Han: lát nhất

thất 七 /qī/= bảy (7); <**thất**> Han: thất thủ

tam 三 /sān/= ba (3); <**tam**> HAN: nổi cơn tam bành

thượng 上 /shàng/= trên, lên; <**thượng**> HAN: nón thượng

bất 不 /bù/= không; <**bất**> HAN: bất thành linh

trung 中 /zhōng/= giữa, trúng; <**trong**> HaN: ở trong, <**trông**> Han: đường trông

chủ 主 /zhǔ/= chủ, chúa; <**chủ**> HAN: chủ nhà, <**chúa**> HaN: chúa tể

cửu 九 /jiǔ/= chín (9); <**cửu**> HAN: cửu tuyên

đã 也 /yě/= cũng, vậy; <**dạ**> Han: vâng dạ, <**giã**> Han: giã gạo

sự 事 /shì/= sự việc; <**sự**> HAN: sự việc

nhị 二 /èr/= hai (2); <**nhị**> Han: nhuận nhị

ngũ 五 /wǔ/= năm (5); <**ngũ**> Han: ngã ngũ

ta 些 /xiē/= một vài; <**ta**> Han: chúng ta, <**tá**> Han: chẳng tá

liễu 了 /liǎo, le/= chấm dứt, xong; <**léo**> Han: khéo léo, <**liêu**> Han: liêu thủ, <**liêu**> Han: liêu lảo, <**liú**> Han: dính liú

Bài 2

nhân 人 /rén/= người; <**nhân**> HAN: nhân đạo

kim 今 /jīn/= hôm nay, nay; <**kim**> HAN: kim chỉ

tha 他 /tā/= anh ấy, ông ấy, nó, cái khác; <**tha**> HAN: tha phương, <**thà**> Han: thật thà, <**thè**> Han: thè lè, <**thơ**> Han: thơ thần

giới 介 /jiè/= giới thiệu, đứng giữa, xem trọng; <**giới**> Han: sáng giới

dĩ 以 /yǐ/= để, lấy, bằng cách, bởi; <**dĩ**> HAN: dĩ nhiên

đại 代 /dài/= đại diện, thay thế, đời; <**đại**> Han: đôn đại, <**đời**> Han: ở đời, <**rượu**> Han: buồn rười rượi

nễ 你 /nǐ/= anh, chị, v.v. (trong Anh ngữ là *you*); <**nễ**> Han: nứt nẻ, <**né**> Han: né tránh, <**nễ**> Han: kính nể, <**nệ**> Han: câu nệ

đản 但 /dàn/= tuy nhiên, nhưng, chỉ có; <**đản**> HAN: đản nhiên

tác 作 /zuò/= làm, sáng tác, tạo tác; <**tác**> Han: tuổi tác

lai 來 /lái/= đến; <**lai**> Han: lai láng, <**lay**> Han: lay động, <**loi**> Han: lả loi

tiện 便 /biàn/= tiện lợi; đại tiện, tiểu tiện; vậy thì; <**tiện**> HAN: tiện lợi; <**biền**> Han: biên biệt

môn 們 /men/= vĩ ngữ chỉ số nhiều như *ngã môn: chúng tôi*; <**món**> Han: món ăn

hậu, hầu 候 /hòu/= chờ đợi, mong, khí hậu; <**hầu**> Han: hầu hạ

tá 借 /jiè/= mượn; <**tá**> Han: nào đâu tá?

giá 價 /jià/= giá tiền, giá trị; <**giá**> HAN: giá tiền

Bài 3

lục 六 /liù/= sáu (6); <**lục**> HAN: lục đục, <**lúc**> : một lúc

nguyên 元 /yuán/= đầu tiên, chủ yếu, đơn vị tiên; <**nguyên**> HAN: tết nguyên đán

cộng 共 /gòng/= cộng vào, cùng nhau; <**cộng**> HAN: tính cộng, <**cùng**> Han: cùng nhau, <**cụng**> Han: cụng đầu, <**gọng**> Han: gọng kính

tiên 先 /xiān/= trước, trước tiên; tổ tiên; đã khuất; <**tiên**> HAN: trước tiên

điển 典 /diǎn/= tự điển, điển lệ, kinh điển; <**điển**> HAN: điển tích, <**đến**> Han: đến

bát 八 /bā/= tám (8); <**bát**> HAN: bát nháo

xuất 出 /chū/= xuất ra; <**xuất**> HAN: xuất hiện

nhi 兒 /ér/= con, trẻ em; <**nhi**> HAN: thiếu nhi

nội 內 /nèi/= bên trong; vợ; <**nội**> HAN: ông nội, <**nòi**> Han: nòi giống, <**nối**> Han: nối niêm, <**nói**> Han: nói năng, <**nọi**> Han: chắc nọi

lượng, lượng 兩 /liǎng/= hai, đôi; đơn vị *lượng* (*lượng*); <**lượng**> HAN: lưỡng lự, <**lượng**> HaN: tám lượng nửa cân

tái 再 /zài/= lại nữa, lập lại, một lần nữa; <**tái**> HAN: tái phát, <**táy**> Han: tẩy máy

đao 刀 /dāo/= con dao, cây đao; <**đao**> HAN: lao đao, <**dao**> HaN: con dao, <**deo**> Han: đeo đuôi

phân 分 /fēn/= phân chia, phân ly, phần; đơn vị *phút, xu*; <**phân**> HAN: phân biệt

phận, phần 分 /fèn/= thân phận, bản phận; thành phần; <**phận**> HAN: phận mình, <**phần**> HAN: một phần

sơ 初 /chū/= ban sơ, đầu tiên, khởi đầu; <**sơ**> HAN: sơ sài, <**thơ**> Han: lơ thơ, <**xưa**> HaN: xưa kia

biệt 別 /bié/= phân biệt; biệt ly; đừng, chớ; cái khác; <**biệt**> HAN: đi biệt, <**bét**> Han: hạng bét, <**bét**> Han: bê bét, <**bệt**> Han: ngòi bệt, <**bị**> Han: bịt miệng, <**biết**> Han: hiểu biết

Bài 4

đáo 到 /dào/= đến, đạt tới; <**đáo**> HAN: đáo để, <**đấu**> Han: đấu đấu, <**tráo**> Han: tráo trở

tiền 前 /qián/= trước, phía trước; <**tiền**> HAN: tiền đồ

cá 個 /gè/= cái, con (lượng từ: một cái, hai cái, v.v.); <**cá**> HAN: cá biệt, <**cái**> Han: cái nhà

tổ 做 /zuò/= làm; <**tổ**> HAN: tổ phạm (nấu cơm)

lực 力 /lì/= sức lực, nghị lực; <**lực**> HAN: lực điền, <**sức**> HaN: sức lực, <**sực**> Han: sực nhớ, <**sứt**> Han: nhai sứt sứt

gia 加 /jiā/= cộng vào, thêm, tăng; <**gia**> HAN: gia giảm

bắc 北 /běi/= hướng bắc, miền bắc; <**bắc**> HAN: phương bắc. <**bác**> Han: chú bác, <**bác**> HaN: gió bắc, <**bạc**> Han: bạc cửa, <**bước**> Han: bước đi

thập 十 /shí/= mười (10); <**thập**> HAN: khách thập phương, <**thập**> Han: thập thò

thiên 千 /qiān/= nghìn (1000); nhiều (thiên thu, thiên cổ); <**thiên**> HAN: thiên vạn

bán 半 /bàn/= phân nửa (1/2); <**bán**> HAN: bán sống bán chết, <**bướng**> Han: bướng bỉnh

nam 南 /nán/= hướng nam, miền nam; <**nam**> HAN: hướng nam

nguyên 原 /yuán/= vùng đất bằng; nguồn; bắt đầu; <**nguyên**> HAN: căn nguyên

khứ 去 /qù/= đi; đã qua; <**khứ**> HAN: quá khứ, <**khử**> HaN: trừ khử

hựu 又 /yòu/= lần nữa, cũng; <**lại**> HaN: lại ra đi

hữu 友 /yǒu/= bạn; người đồng hành; <**hữu**> HAN: bằng hữu

Bài 5

thụ 受 /shòu/= nhận lãnh, chịu đựng; <**thụ**> HAN: hấp thụ

khẩu 口 /kǒu/= miệng; <**khẩu**> HAN: ứng khẩu

cổ 古 /gǔ/= xưa, cũ; <**cổ**> HAN: cổ xưa, <**cổ**> Han: cổ bản

chỉ 只 /zhǐ/= chỉ có; <**chỉ**> HAN: chỉ có

khả 可 /kě/= có thể; <**khả**> HAN: khả năng, <**khá**> Han: khá giả

khiếu 叫 /jiào/= gọi, kêu; tên là; bảo ai làm gì; <**khiếu**> HAN: khiếu nại, <**kêu**> HaN: kêu rên, <**kíu**> Han: kiu kít

ngật 吃 /chī/= ăn; <**hát**> Han: hát đi, <**hót**> Han: hót tóc, <**khật**> Han: khật khưỡng, <**ngát**> Han: thơm ngát, <**ngặt**> Han: ngặt nghèo, <**ực**> Han: nuốt ực

danh 名 /míng/= tên; danh tiếng; <**danh**> HAN: danh giá, <**ranh**> Han: rấp ranh

hướng 向 /xiàng/= hướng, phía; hướng về; <**hướng**> HAN: hướng đến

cáo 告 /gào/= báo cho biết; báo cáo; tố cáo; <**cáo**> HAN: cáo từ, <**cáo**> Han: cáo bản, <**kiếu**> HaN: xin kiếu

ni 呢 /ní, ne/= nì; (*hư từ để nhấn mạnh hay đặt câu hỏi*); <**nài**> Han: kêu nài, <**nây**> Han: ai nây, <**nì**> Han: năn nì, <**nỉ**> Han: năn nỉ

viên 員 /yuán/= viên chức, nhân viên; <**viên**> HAN: một viên tướng, <**von**> Han: chon von

vấn 問 /wèn/= hỏi; truy vấn; <**vấn**> HAN: vấn an, <**vấn**> Han: vấn dài, <**vắng**> Han: vắng vẻ, <**vấn**> Han: vấn vợ

đơn, đan 單 /dān/= đơn lẻ; đơn từ; <**đan**> HAN: đan thúng, <**đơn**> HAN: đơn từ

hát 喝 /hē/= uống; <**hát**> HAN: hát trà (uống trà)

Bài 6

- ma** 嗎 /ma/= (hư từ để đặt câu hỏi); <**mả**> Han: oẹ mả, <**mớ**> Han: một mớ
- tứ** 四 /sì/= bốn (4); <**tứ**> HAN: tam tứ núi cũng trèo, <**tu**> HaN: thứ tư, <**tớ**> Han: thầy tớ
- hỏi** 回 /húi/= trở lại; trả lời; một hồi (tiểu thuyết); lần, dịp; <**hỏi**> HAN: đi một hồi
- nhân** 因 /yīn/= lý do; nguyên nhân; bởi vì; <**nhân**> HAN: nhân lúc ấy, <**nhần**> Han: nhọc nhằn
- quốc** 國 /guó/= nước, quốc gia; <**quốc**> HAN: tổ quốc, <**cuốc**> Han: con quóc
- đồ** 圖 /tú/= bức tranh, bản đồ; đồ án; <**đồ**> HAN: bản đồ
- đoàn** 團 /tuán/= nhóm, đoàn thể; <**đoàn**> HAN: đoàn người
- thổ** 土 /tử/= đất; <**thổ**> HAN: thuế điền thổ
- tại** 在 /zài/= ở tại, hiện tại; <**tại**> HAN: tại sao?
- địa** 地 /dì/= đất; <**địa**> HAN: độc địa
- tọa** 坐 /zuò/= ngồi; đi xe; <**toà**> HaN: toà sen
- thành** 城 /chéng/= thành thị; tường thành; <**thành**> HAN: thành trì
- báo** 報 /bào/= báo đáp; báo thù; thông báo; báo chí; <**báo**> HAN: báo tin
- khối** 塊 /kuài/= khối; <**khối**> HAN: một khối, <**cỏi**> Han: cứng cỏi, <**khỏi**> Han: khỏi bệnh
- ngoại** 外 /wài/= ngoài, bên ngoài; <**ngoại**> HAN: bà ngoại, <**ngoài**> HaN: bên ngoài, <**ngoải**> Han: gác ngoải; <**ngoái**> Han: năm ngoái

Bài 7

đa 多 /duō/= nhiều; <**đa**> HAN: chim đa đa, <**đơ**> Han: ngay đơ

đại 大 /dài/= lớn; <**đại**> HAN: đòan đại, <**dãy**> Han: một dãy

thiên 天 /tiān/= bầu trời; cõi trời; ông trời; ngày; <**thiên**> HAN: huyền thiên

thái 太 /tài/= lớn; rất, lắm; <**thái**> HAN: thái quá

phu 夫 /fū/= đàn ông; chồng; *hư từ (đọc là phù /fú/)*; <**phu**> HAN: phu phen

nữ 女 /nǚ/= cái, con gái, đàn bà; <**nhữ**> Han: nhữ việc, <**nữ**> Han: nữ nào, <**nó**> Han: bên nó
bên ni, <**nợ**> Han: nợ nần, <**nữ**> Han: còn nữa, <**lữ**> Han: lữ làng

hảo 好/hǎo/= tốt; ham thích (*đọc là háo /hào/*); <**hảo**> HAN: hảo tâm, <**hiếu**> HaN: hiếu sắc,
<**hảo**> Han: hảo huyền, <**hấu**> HaN: háu ăn, <**hếu**> Han: trắng hếu

như 如 /rú/= như; giống như; tùy theo; nêu; <**như**> HAN: như vậy, <**nhơ**> Han: nhớn nhơ

thư 姐 /jiě/= chị (*ruột*); Cô (*tiếng xưng hô*); <**thư**> HAN: tiêu thư

tính 姓 /xìng/= họ; <**tính**> HAN/ <**tánh**> HaN: quý danh quý tính là gì?

tử 子 /zǐ/= con; con trai; ngài (*tiếng gọi kính trọng*); <**tử**> HAN: tình phụ tử

tý 子 /zǐ/= một trong 12 địa chi; <**tý**> HAN: giờ tý

tự 字 /zì/= chữ (*có một âm tiết*); <**tự**> HAN: văn tự, <**chữ**> HaN: chữ viết

học 學 /xué/= học; <**học**> HAN: học giỏi

hoàn 完 /wán/= xong, hoàn tất; <**hoàn**> HAN: hoàn toàn

định 定 /dìng/= ấn định; cố định; quyết định; <**định**> HAN: nhất định

Bài 8

khách 客 /kè/= khách khứa; <**khách**> HAN: tiếp khách

dung 容 /róng/= dung nạp; dung thứ; vẻ mặt; <**dung**> HAN: dung nhan, <**dong**> Han: thông dong, <**đông**> Han: đông dài, <**giống**> Han: giống lên

gia 家 /jiā/= nhà; gia đình; chuyên gia; <**gia**> HAN: gia đình

thực 實 /shí/= có thực; thực tại; thành thực; <**thực**> HAN: thành thà, <**thật**> HaN: thật thà, <**thiệt**> Han: thiệt hại

tả 寫 /xiě/= viết; sáng tác; <**tả**> HAN: miêu tả

đối 對 /duì/= đúng; đối mặt; đối với; <**đối**> HAN: đối đãi, <**đối**> Han: đối kém

tiểu 小 /xiǎo/= nhỏ bé; <**tiểu**> HAN: chú tiểu

thiếu 少 /shǎo/= ít; trẻ tuổi (*đọc là thiếu /shào/*); <**thiếu**> HAN: thiếu thốn, <**thiếu**> HAN: thiếu não, <**thạo**> Han: một thạo, <**thểu**> Han: thất thủ, <**thiểu**> Han: bản thủ

tự 就 /jiù/= thành tự; vậy thì; <**tự**> HAN: tự trường

son 山 /shān/= núi; <**son**> HAN: sơn khê, <**san**> Han: san sẻ

công 工 /gōng/= làm việc; thợ; công việc; <**công**> HAN: công việc, <**cong**> Han: cong queo, <**công**> HAN: công kênh, <**gông**> Han: gông gánh, <**trong**> Han: trong ngoài

sai 差 /chā/= sai biệt; lỗi /chà/; sai khiến, sai dịch /chāi/; <**sai**> HAN: sai trái, <**sái**> HaN: sái quấy, <**si**> Han: sâm si

dĩ 已 /yǐ/= đã rồi; đã xong; <**dĩ**> HAN: dĩ nhiên

đái 帶 /dài/= đai lưng; mang, đội, vác; <**đái**> Han: một dải, <**đai**> HaN: thắt đai

thường 常 /cháng/= thường, thông thường, thường xuyên; <**thường**> HAN: thường thường, <**sàn**> HaN: sàn sàn

Bài 9

niên 年 /nián/= năm; tuổi; <**niên**> HAN: bách niên, <**năm**> HaN: năm tháng, <**nên**> Han: làm nên

kỹ 幾 /jǐ/= bao nhiêu; nhiều; cơ hồ (*đọc là cơ /jī/*); <**kỹ**> HAN: kỹ nhân (có mấy ai)

điếm 店 /diàn/= quán, cửa hiệu, cửa tiệm; <**điếm**> HAN: điếm canh, <**đám**> Han: đám cưới, <**điệm**> Han: đập điệm, <**tiệm**> HaN: tiệm ăn

trương 張 /zhāng/= khai mở, giương ra; trưng bày; trang giấy; họ Trương; <**Trương**> HAN: họ Trương, <**chanh**> Han: chanh, <**choang**> Han: sáng choang, <**chương**> Han: sinh chương lên, <**giương**> HaN: giương buồm lên

vãng 往 /wǎng/= đi đến; đã qua; <**vãng**> HAN: dĩ vãng, <**vảng**> Han: lãng vảng, <**vạng**> Han: chạng vạng, <**vỏn**> Han: lỏn vỏn

hậu 後 /hòu/= sau, về sau; phía sau; <**hậu**> HAN: hậu thế

ngận 很 /hěn/= rất; <**ngận**> HAN: ngận hảo (rất tốt)

tùng, tông 從 /cóng/= từ; theo sau; đi theo; <**tùng**> HAN: đánh trống tùng tùng, tiệc tùng, tiêu tùng

đắc 得 /dé/= được, có được; <**đắc**> HAN: đắc sách, <**được**> HaN: có được

tâm 心 /xīn/= tim; tấm lòng; tâm trí; <**tâm**> HAN: tâm trạng, <**tâm**> Han: tâm tức

tất 必 /bì/= ắt phải; tất nhiên; <**tất**> HAN: tất nhiên, <**ắt**> HaN: ắt phải

niệm 念 /niàn/= nghĩ đến; nhớ; đọc (sách); <**niệm**> HAN: niệm phật, <**niềm**> Han: nỗi niềm, <**núm**> Han: khúm núm

khoái 快 /kuài/= nhanh; vui; <**khoái**> HAN: khoái chí, <**khuấy**> Han: khuấy lên

tư 思 /sī/= suy nghĩ; nhớ; <**tư**> HAN: tư tưởng

tình 情 /qíng/= tình cảm; tình hình; <**tình**> HAN: tình cảm, <**dềnh**> Han: dềnh dàng, <**tành**> Han: tan thành

Bài 10

ái 愛 /ài/= yêu; <**ái**> HAN: ái ngại, <**áy**> Han: áy náy

ý 意 /yì/= ý nghĩ, ý kiến; nguyện vọng; nước Ý; <**y**> HAN: ý muốn, <**áy**> Han: việc ấy, <**ói**> Han: kêu la ới ới

mạn 慢 /màn/= chậm; khinh người; <**mạn**> HAN: ngạo mạn

ứng 應 /yīng/= phải; đáp ứng, trả lời (*đọc là ứng /yìng/*); <**ứng**> HAN: ứng khẩu, <**ứng**> HAN: ứng trước, <**ừng**> Han: uống ừng ực

đồng 懂 /dǒng/= hiểu; <**đồng**> HAN: đồng đắc (hiểu được)

ngã 我 /wǒ/= ta, tôi, tao; <**ngã**> HAN: té ngã, ngã lòng, ngã nước, <**ngã**> Han: bóng ngã về tây, nghiêng ngã, ngã thịt, ngã ngón

hoặc 或 /huò/= hoặc là; có lẽ; <**hoặc**> HAN: hoặc là

sở 所 /suǒ/= địa điểm, nơi; vốn đã; <**sở**> HAN: công sở, khổ sở, <**sở**> Han: sàm sở

thủ 手 /shǒu/= bàn tay, cánh tay; <**thủ**> HAN: thúc thủ

tài 才 /cái/= tài năng; mới; <**tài**> HAN: tài ba

bả 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (*lượng từ*); <**bả**> HAN: bả lả, <**bã**> Han: cặn bã, <**bạ**> Han: bậy bạ, <**bở**> Han: bỏ ngõ, <**bữa**> Han: bữa ăn, <**vã**> Han: vật vã, <**vả**> Han: xỉ vả, <**vỗ**> Han: vỗ về

nã 拿 /nǎ/= chụp lấy, cầm nắm; <**nã**> HAN: truy nã, <**nã**> Han: bao nã, <**nạ**> Han: nạ dòng

giáo 教 /jiào/= dạy; tôn giáo: <**giáo**> HAN: giáo dục, <**đáo**> Han: đáo đác

văn 文 /wén/= văn tự, bài văn, văn chương, văn nhã; <**văn**> HAN: văn chương, <**von**> Han: chon von

phương 方 /fāng/= hướng; vuông; bài thuốc; mới có thể; <**phương**> HAN: bốn phương, <**vuông**> HAN: vuông vức

3. Ôn tập 150 chữ Hán cơ bản

* Các chữ xếp theo thứ tự abc âm Hán Việt.

* Số trong ngoặc [] là số thứ tự của bài học.

ái 愛 /ài/ [10]

bả 把 /bǎ/ [10]

bắc 北 /běi/ [4]

bán 半 /bàn/ [4]

báo 報 /bào/ [6]

bất 不 /bù/ [1]

bát 八 /bā/ [3]

biệt 別 /bié/ [3]

cá 個 /gè/ [4]

cáo 告 /gào/ [5]

chỉ 只 /zhǐ/ [5]

chủ 主 /zhǔ/ [1]

cổ 古 /gǔ/ [5]

cộng 共 /gòng/ [3]

công 工 /gōng/ [8]

cửu 九 /jiǔ/ [1]

dã 也 /yě/ [1]

đa 多 /duō/ [7]

đắc 得 /dé/ [9]

đại 代 /dài/ [2]

đại 大 /dài/ [7]

đái 帶 /dài/ [8]

đản 但 /dàn/ [2]

đơn 單 /dān/ [5]

danh 名 /míng/ [5]

đao 刀 /dāo/ [3]

đáo 到 /dào/ [4]

đĩ 以 /yǐ/ [2]

đĩ 已 /yǐ/ [8]

địa 地 /dì/ [6]

điếm 店 /diàn/ [9]

điển 典 /diǎn/ [3]

định 定 /dìng/ [7]

đồ 圖 /tú/ [6]

đoàn 團 /tuán/ [6]

đôi 對 /duì/ [8]

đơn 單 /dān/ [5]

đồng 懂 /dǒng/ [10]

dung 容 /róng/ [8]

giá 價 /jià/ [2]

gia 加 /jiā/ [4]

gia 家 /jiā/ [8]

giáo 教 /jiào/ [10]

giới 介 /jiè/ [2]

hạ 下 /xià/ [1]

hảo 好 /hǎo/ [7]

hát 喝 /hē/ [5]

hậu 候 /hòu/ [2]

hậu 候 /hòu/ [2]

hậu 後 /hòu/ [9]

hoặc 或 /huò/ [10]

hoàn 完 /wán/ [7]

học 學 /xué/ [7]

hồi 回 /huí/ [6]

hướng 向 /xiàng/ [5]

hựu 又 /yòu/ [4]

hữu 友 /yǒu/ [4]

khả 可 /kě/ [5]

khách 客 /kè/ [8]

khẩu 口 /kǒu/ [5]

khiêu 叫 /jiào/ [5]

khoái 快 /kuài/ [9]

khối 塊 /kuài/ [6]

khứ 去 /qù/ [4]

kim 今 /jīn/ [2]

kỷ 幾 /jǐ/ [9]

lai 來 /lái/ [2]

liễu 了 /liǎo, le/ [1]

lục 六 /liù/ [3]

lực 力 /lì/ [4]

lưỡng 兩 /liǎng/ [3]

lượng 兩 /liǎng/ [3]

ma 嗎 /ma/ [6]
mạn 慢 /màn/ [10]
môn 們 /men/ [2]
nả 拿 /nǎ/ [10]
nam 南 /nán/ [4]
nễ 你 /nǐ/ [2]
ngã 我 /wǒ/ [10]
ngận 很 /hěn/ [9]
ngật 吃 /chī/ [5]
ngoại 外 /wài/ [6]
ngũ 五 /wǔ/ [1]
nguyên 元 /yuán/ [3]
nguyên 原 /yuán/ [4]
nhân 人 /rén/ [2]
nhân 因 /yīn/ [6]
nhất 一 /yì/ [1]
nhị 二 /èr/ [1]
nhi 兒 /ér/ [3]
như 如 /rú/ [7]
ni 呢 /ní, ne/ [5]
niệm 念 /niàn/ [9]
niên 年 /nián/ [9]
nội 內 /nèi/ [3]
nữ 女 /nǚ/ [7]
phân 分 /fēn/ [3]
phần 分 /fèn/ [3]
phận 分 /fèn/ [3]
phù 付 /fù/ [7]

phu 夫 /fū/ [7]
phương 方 /fāng/ [10]
quốc 國 /guó/ [6]
sai 差 /chā/, /chà/, /chāi/ [8]
sơ 初 /chū/ [3]
sở 所 /suǒ/ [10]
son 山 /shān/ [8]
sự 事 /shì/ [1]
ta 些 /xiē/ [1]
tá 借 /jiè/ [2]
tả 寫 /xiě/ [8]
tác 作 /zuò/ [2]
tái 再 /zài/ [3]
tại 在 /zài/ [6]
tài 才 /cái/ [10]
tam 三 /sān/ [1]
tâm 心 /xīn/ [9]
tất 必 /bì/ [9]
tha 他 /tā/ [2]
thái 太 /tài/ [7]
thành 城 /chéng/ [6]
thập 十 /shí/ [4]
thất 七 /qī/ [1]
thiên 千 /qiān/ [4]
thiên 天 /tiān/ [7]
thiếu 少 /shào/ [8]
thiểu 少 /shǎo/ [8]
thổ 土 /tǔ/ [6]

thụ 受 /shòu/ [5]
thư 姐 /jiě/ [7]
thủ 手 /shǒu/ [10]
thực 實 /shí/ [8]
thượng 上 /shàng/ [1]
thường 常 /cháng/ [8]
tiện 便 /biàn/ [2]
tiên 先 /xiān/ [3]
tiền 前 /qián/ [4]
tiểu 小 /xiǎo/ [8]
tính 姓 /xìng/ [7]
tình 情 /qíng/ [9]
tố 做 /zuò/ [4]
tọa 坐 /zuò/ [6]
trung 中 /zhōng/ [1]
trương 張 /zhāng/ [9]
tứ 四 /sì/ [6]
tử 子 /zǐ/ [7]
tự 字 /zì/ [7]
tu 思 /sī/ [9]
tùng, tòng 從 /cóng/ [9]
tự 就 /jiù/ [8]
ưng 應 /yīng/ [10]
vấn 問 /wèn/ [5]
văn 文 /wén/ [10]
vãng 往 /wǎng/ [9]
viên 員 /yuán/ [5]
xuất 出 /chū/ [3]

ý 意 /yì/ [10]

4. Tra cứu âm Nôm của 150 chữ Hán

Thí dụ: <ái> HAN: ái ngại < ái 愛 /ài/= yêu [10]

Giải thích: <âm Nôm> – Phân loại – < phát sinh từ chữ Hán – mặt chữ – /phiên âm pinyin/ = ý nghĩa – [số thứ tự của bài học]

<ái> HAN: ái ngại < ái 愛 /ài/= yêu [10]

<ắt> HAN: ắt phải < tất 必 /bì/= ắt phải; tất nhiên [9]

<áy> HAN: áy náy < ái 愛 /ài/= yêu [10]

<áy> HAN: việc ấy < ý 意 /yì/= ý nghĩ, ý kiến; nguyện vọng; nước Ý [10]

<bả> HAN: bả lả < bả 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (lượng từ) [10]

<bạ> HAN: bậy bạ < bả 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (lượng từ) [10]

<bã> HAN: cặn bã < bả 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (lượng từ) [10]

<bặc> HAN: bậc cửa < bắc 北 /běi/= hướng bắc, miền bắc [4]

<bác> HAN: chú bác < bắc 北 /běi/= hướng bắc, miền bắc [4]

<bắc> HAN: gió bắc < bắc 北 /běi/= hướng bắc, miền bắc [4]

<bắc> HAN: phương bắc < bắc 北 /běi/= hướng bắc, miền bắc [4]

<bán> HAN: bán sống bán chết < bán 半 /bàn/= phân nửa (1/2) [4]

<báo> HAN: báo tin < báo 報 /bào/= báo đáp; báo thù; thông báo; báo chí [6]

<bát> HAN: bát nháo < bát 八 /bā/= tám (8) [3]

<bất> HAN: bất thành linh < bất 不 /bù/= không [1]

<bết> HAN: bê bết < biệt 別 /bié/= phân biệt; biệt ly; đùng, chớ; cái khác [3]

<bét> HAN: hạng bét < biệt 別 /bié/= phân biệt; biệt ly; đùng, chớ; cái khác [3]

<bệt> HAN: ngòi bệt < biệt 別 /bié/= phân biệt; biệt ly; đùng, chớ; cái khác [3]

<biên> HAN: biên biệt < tiện 便 /biàn/= tiện lợi; đại tiện, tiểu tiện; vậy thì [2]

<biệt> HAN: đi biệt < biệt 別 /bié/= phân biệt; biệt ly; đùng, chớ; cái khác [3]

<biết> HAN: hiểu biết < biệt 別 /bié/= phân biệt; biệt ly; đùng, chớ; cái khác [3]

<bị> HAN: bị miệng < biệt 別 /bié/= phân biệt; biệt ly; đùng, chớ; cái khác [3]

<bõ> Han: bờ ngõ < **bả** 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (lượng từ) [10]

<bữa> Han: bữa ăn < **bả** 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (lượng từ) [10]

<bước> Han: bước đi < **bắc** 北 /běi/= hướng bắc, miền bắc [4]

<bướng> Han: bướng binh < **bán** 半 /bàn/= phân nửa (1/2) [4]

<cá> HAN: cá biệt < **cá** 個 /gè/= cái, con (lượng từ: một cái, hai cái, v.v.) [4]

<cái> Han: cái nhà < **cá** 個 /gè/= cái, con (lượng từ: một cái, hai cái, v.v.) [4]

<cáo> HAN: cáo từ < **cáo** 告 /gào/= báo cho biết; bố cáo; tố cáo [5]

<cáo> Han: cáo bản < **cáo** 告 /gào/= báo cho biết; bố cáo; tố cáo [5]

<chanh> Han: chanh < **trương** 張 /zhāng/= khai mở, giương ra; trưng bày; trang giấy; họ Trương [9]

<chỉ> HAN: chỉ có < **chỉ** 只 /zhǐ/= chỉ có [5]

<choang> Han: sáng choang < **trương** 張 /zhāng/= khai mở, giương ra; trưng bày; trang giấy; họ Trương [9]

<chủ> HAN: chủ nhà < **chủ** 主 /zhǔ/= chủ, chúa [1]

<chữ> HAN: chữ viết < **tự** 字 /zì/= chữ (có một âm tiết) [7]

<chúa> HAN: chúa tôi < **chủ** 主 /zhǔ/= chủ, chúa [1]

<chương> Han: sinh chương lên < **trương** 張 /zhāng/= khai mở, giương ra; trưng bày; trang giấy; họ Trương [9]

<cổ> Han: cổ bản < **cổ** 古 /gǔ/= xưa, cũ [5]

<cổ> HAN: cổ xưa < **cổ** 古 /gǔ/= xưa, cũ [5]

<cỏi> Han: cứng cỏi < **khối** 塊 /kuài/= khối [6]

<công> HAN: công kênh < **công** 工 /gōng/= làm việc; thợ; công việc [8]

<cong> Han: cong queo < **công** 工 /gōng/= làm việc; thợ; công việc [8]

<công> HAN: công việc < **công** 工 /gōng/= làm việc; thợ; công việc [8]

< cộng> HAN: tính cộng < **cộng** 共 /gòng/= cộng vào, cùng nhau [3]

<cụng> Han: cụng đầu < **cộng** 共 /gòng/= cộng vào, cùng nhau [3]

<cùng> Han: cùng nhau < **cộng** 共 /gòng/= cộng vào, cùng nhau [3]

<cuốc> Han: con quốc < **quốc** 國 /guó/= nước, quốc gia [6]

<cửu> HAN: cửu tuyền < cửu 九 /jiǔ/= chín (9) [1]

<đa> HAN: chim đa đa < đa 多 /duō/= nhiều [7]

<dạ> Han: vâng dạ < dã 也 /yě/= cũng, vậy [1]

<đắc> HAN: đắc sách < đắc 得 /dé/= được, có được [9]

<đại> Han: đôn đại < đại 代 /dài/= đại diện, thay thế, đời [2]

<đại> HAN: đôn đại < đại 大 /dài/= lớn [7]

<dải> Han: một dải < dải 帶 /dài/= đai lưng; mang, đội, vác [8]

<đai> HaN: thắt đai < dải 帶 /dài/= đai lưng; mang, đội, vác [8]

<đám> Han: đám cưới < điểm 店 /diàn/= quán, cửa hiệu, cửa tiệm [9]

<đản> HAN: đàn nhiên < đản 但 /dàn/= tuy nhiên, nhưng, chỉ có [2]

<đơn> HAN: đơn thúng < đơn, đơn 單 /dān/= đơn lẻ; đơn từ [5]

<danh> HAN: danh giá < danh 名 /míng/= tên; danh tiếng [5]

<dao> HaN: con dao < đao 刀 /dāo/= con dao, cây đao [3]

<dáo> Han: dáo dác < giáo 教 /jiào/= dạy; tôn giáo [10]

<đáo> HAN: dáo để < dáo 到 /dào/= đến, đạt tới [4]

<đao> HAN: lao đao < đao 刀 /dāo/= con dao, cây đao [3]

<đấu> Han: đấu đấu < dáo 到 /dào/= đến, đạt tới [4]

<dãy> Han: một dãy < đại 大 /dài/= lớn [7]

<đến> Han: đến < điển 典 /diǎn/= tự điển, điển lệ, kinh điển [3]

<dềnh> Han: dềnh dàng < tình 情 /qíng/= tình cảm; tình hình [9]

<deo> Han: đeo đuôi < đao 刀 /dāo/= con dao, cây đao [3]

<dĩ> HAN: dĩ nhiên < dĩ 以 /yǐ/= để, lấy, bằng cách, bởi [2]

<dĩ> HAN: dĩ nhiên < dĩ 已 /yǐ/= đã rồi; đã xong [8]

<địa> HAN: độc địa < địa 地 /dì/= đất [6]

<điếm> Han: đập điếm < điểm 店 /diàn/= quán, cửa hiệu, cửa tiệm [9]

<điểm> HAN: điểm canh < điểm 店 /diàn/= quán, cửa hiệu, cửa tiệm [9]

<điển> HAN: điển tích < điển 典 /diǎn/= tự điển, điển lệ, kinh điển [3]

<định> HAN: nhất định < **định** 定 /dìng/= ấn định; cố định; quyết định [7]

<đồ> HAN: bản đồ < **đồ** 圖 /tú/= bức tranh, bản đồ; đồ án [6]

<đơ> Han: ngay đơ < **đa** 多 /duō/= nhiều [7]

<đoàn> HAN: đoàn người < **đoàn** 團 /tuán/= nhóm, đoàn thể [6]

<đôi> HAN: đôi đũa < **đôi** 對 /duì/= đúng; đôi mắt; đôi với [8]

<đối> Han: đối kém < **đối** 對 /duì/= đúng; đối mặt; đối với [8]

<đời> Han: ở đời < **đại** 代 /dài/= đại diện, thay thế, đời [2]

<đơn> HAN: đơn từ < **đơn, đơn** 單 /dān/= đơn lẻ; đơn từ [5]

<đồng> HAN: đồng đặc (hiểu được) < **đồng** 懂 /dǒng/= hiểu [10]

<đông> Han: đông dài < **dung** 容 /róng/= dung nạp; dung thứ; vẻ mặt [8]

<dong> Han: thông dong < **dung** 容 /róng/= dung nạp; dung thứ; vẻ mặt [8]

<dung> HAN: dung nhan < **dung** 容 /róng/= dung nạp; dung thứ; vẻ mặt [8]

<được> Han: có được < **đắc** 得 /dé/= được, có được [9]

<gia> HAN: gia đình < **gia** 家 /jiā/= nhà; gia đình; chuyên gia [8]

<giã> Han: giã gạo < **đã** 也 /yě/= cũng, vậy [1]

<gia> HAN: gia giảm < **gia** 加 /jiā/= cộng vào, thêm, tăng [4]

<giá> HAN: giá tiền < **giá** 價 /jià/= giá tiền, giá trị [2]

<giáo> HAN: giáo dục < **giáo** 教 /jiào/= dạy; tôn giáo [10]

<giới> Han: sáng giới < **giới** 介 /jiè/= giới thiệu, đứng giữa, xem trọng [2]

<giống> Han: giống lên < **dung** 容 /róng/= dung nạp; dung thứ; vẻ mặt [8]

<giương> Han: giương buồm lên < **trương** 張 /zhāng/= khai mở, giương ra; trưng bày; trang giấy; họ Trương [9]

<gông> Han: gông gánh < **công** 工 /gōng/= làm việc; thợ; công việc [8]

<gọng> Han: gọng kính < **cộng** 共 /gòng/= cộng vào, cùng nhau [3]

<hạ> HAN: hạ xuống < **hạ** 下 /xià/= xuống [1]

<hảo> Han: hảo huyền < **hảo** 好 /hǎo/= tốt; ham thích (*đọc là hảo /hào/*) [7]

<hảo> HAN: hảo tâm < **hảo** 好 /hǎo/= tốt; ham thích (*đọc là hảo /hào/*) [7]

<**hát**> Han: hát đi < **ngật** 吃 /chī/= ăn [5]
<**hát**> HAN: hát trà (uống trà) < **hát** 喝 /hē/= uống [5]
<**háu**> HaN: háu ăn < **hảo** 好/hǎo/= tốt; ham thích (*đọc là háo /hào/*) [7]
<**hậu**> Han: hậu hạ < **hậu**, **hậu** 候 /hòu/= chờ đợi, mong, khí hậu [2]
<**hếu**> Han: trắng hếu < **hảo** 好/hǎo/= tốt; ham thích (*đọc là háo /hào/*) [7]
<**hiếu**> HaN: hiếu sắc < **hảo** 好/hǎo/= tốt; ham thích (*đọc là háo /hào/*) [7]
<**hoặc**> HAN: hoặc là < **hoặc** 或 /huò/= hoặc là; có lẽ [10]
<**hoàn**> HAN: hoàn toàn < **hoàn** 完 /wán/= xong, hoàn tất [7]
<**học**> HAN: học giỏi < **học** 學 /xué/= học [7]
<**hồi**> HAN: đi một hồi < **hồi** 回 /húi/= trở lại; trả lời; một hồi (*tiểu thuyết*); lần, dịp [6]
<**hót**> Han: hót tóc < **ngật** 吃 /chī/= ăn [5]
<**hướng**> HAN: hướng đến < **hướng** 向 /xiàng/= hướng, phía; hướng về [5]
<**hữu**> HAN: bằng hữu < **hữu** 友 /yǒu/= bạn; người đồng hành [4]
<**kêu**> HaN: kêu rên < **khiếu** 叫 /jiào/= gọi, kêu; tên là; bảo ai làm gì [5]
<**khá**> Han: khá giả < **khả** 可 /kě/= có thể [5]
<**khả**> HAN: khả năng < **khả** 可 /kě/= có thể [5]
<**khách**> HAN: tiếp khách < **khách** 客 /kè/= khách khứa [8]
<**khật**> Han: khật khưỡng < **ngật** 吃 /chī/= ăn [5]
<**khẩu**> HAN: ứng khẩu < **khẩu** 口 /kǒu/= miệng [5]
<**khiếu**> HAN: khiếu nại < **khiếu** 叫 /jiào/= gọi, kêu; tên là; bảo ai làm gì [5]
<**khoái**> HAN: khoái chí < **khoái** 快 /kuài/= nhanh; vui [9]
<**khỏi**> Han: khỏi bệnh < **khỏi** 塊 /kuài/= khỏi [6]
<**khối**> HAN: một khối < **khối** 塊 /kuài/= khối [6]
<**khứ**> HAN: quá khứ < **khứ** 去 /qù/= đi; đã qua [4]
<**khử**> HaN: trừ khử < **khứ** 去 /qù/= đi; đã qua [4]
<**khuấy**> Han: khuấy lên < **khoái** 快 /kuài/= nhanh; vui [9]
<**kiếu**> HaN: xin kiếu < **cáo** 告 /gào/= báo cho biết; bố cáo; tố cáo [5]

<**kim**> HAN: kim chỉ < **kim** 今 /jīn/= hôm nay, nay [2]

<**kíu**> Han: kiu kít < **khieu** 叫 /jiào/= gọi, kêu; tên là; bảo ai làm gì [5]

<**kỹ**> HAN: kỹ nhân (có mấy ai) < **kỹ** 幾 /jǐ/= bao nhiêu; nhiều; cơ hồ (*đọc là cơ /jī/*) [9]

<**lai**> Han: lai lảng < **lai** 來 /lái/= đến [2]

<**lại**> HaN: lại ra đi < **hựu** 又 /yòu/= lần nữa, cũng [4]

<**lạng**> HaN: tám lạng nửa cân < **lưỡng, lượng** 兩 /liǎng/= hai, đôi; đơn vị *lượng (lạng)* [3]

<**lay**> Han: lay động < **lai** 來 /lái/= đến [2]

<**léo**> Han: khéo léo < **liểu** 了 /liǎo, le/= chấm dứt, xong [1]

<**léu**> Han: léu láo < **liểu** 了 /liǎo, le/= chấm dứt, xong [1]

<**lẻu**> Han: lẻu thểu < **liểu** 了 /liǎo, le/= chấm dứt, xong [1]

<**lúu**> Han: dính lúu < **liểu** 了 /liǎo, le/= chấm dứt, xong [1]

<**lỡ**> Han: lỡ làng < **nữ** 女 /nǚ/= cái, con gái, đàn bà [7]

<**loi**> Han: lả loi < **lai** 來 /lái/= đến [2]

<**lúc**> : một lúc < **lục** 六 /liù/= sáu (6) [3]

<**lực**> HAN: lực điền < **lực** 力 /lì/= sức lực, nghị lực [4]

<**lục**> HAN: lục đục < **lục** 六 /liù/= sáu (6) [3]

<**lưỡng**> HAN: lưỡng lự < **lưỡng, lượng** 兩 /liǎng/= hai, đôi; đơn vị *lượng (lạng)* [3]

<**mạn**> HAN: ngạo mạn < **mạn** 慢 /màn/= chậm; khinh người [10]

<**mớ**> Han: mộtớ < **ma** 嗎 /ma/= (*hư từ để đặt câu hỏi*) [6]

<**món**> Han: món ăn < **môn** 們 /men/= vĩ ngữ chỉ số nhiều như *ngã môn: chúng tôi* [2]

<**mửa**> Han: oẹ mửa < **ma** 嗎 /ma/= (*hư từ để đặt câu hỏi*) [6]

<**nả**> Han: bao nả < **nã** 拿 /nǎ/= chộp lấy, cầm nắm [10]

<**nạ**> Han: nạ dòng < **nã** 拿 /nǎ/= chộp lấy, cầm nắm [10]

<**nã**> HAN: truy nã < **nã** 拿 /nǎ/= chộp lấy, cầm nắm [10]

<**nài**> Han: kêu nài < **ni** 呢 /ní, ne/= ni; (*hư từ để nhấn mạnh hay đặt câu hỏi*) [5]

<**nam**> HAN: hướng nam < **nam** 南 /nán/= hướng nam, miền nam [4]

<**năm**> HaN: năm tháng < **niên** 年 /nián/= năm; tuổi [9]

<**náy**> Han: ai này < **ni** 呢 /ní, ne/= ni; (*hur từ để nhấn mạnh hay đặt câu hỏi*) [5]

<**nệ**> Han: câu nệ < **nễ** 你 /nǐ/= anh, chị, v.v. (trong Anh ngữ là *you*) [2]

<**nẻ**> Han: kính nể < **nễ** 你 /nǐ/= anh, chị, v.v. (trong Anh ngữ là *you*) [2]

<**né**> Han: né tránh < **nễ** 你 /nǐ/= anh, chị, v.v. (trong Anh ngữ là *you*) [2]

<**nẻ**> Han: rút nẻ < **nễ** 你 /nǐ/= anh, chị, v.v. (trong Anh ngữ là *you*) [2]

<**nên**> Han: làm nên < **niên** 年 /nián/= năm; tuổi [9]

<**ngã**> Han: bóng ngã về tây, nghiêng ngã, ngã thịt, ngã ngón < **ngã** 我 /wǒ/= ta, tôi, tao [10]

<**ngã**> HAN: té ngã, ngã lòng, ngã nước < **ngã** 我 /wǒ/= ta, tôi, tao [10]

<**ngận**> HAN: ngận hảo (rất tốt) < **ngận** 很 /hěn/= rất [9]

<**ngặt**> Han: ngặt nghèo < **ngật** 吃 /chī/= ăn [5]

<**ngát**> Han: thơm ngát < **ngật** 吃 /chī/= ăn [5]

<**ngoại**> HAN: bà ngoại < **ngoại** 外 /wài/= ngoài, bên ngoài [6]

<**ngoài**> HaN: bên ngoài < **ngoại** 外 /wài/= ngoài, bên ngoài [6]

<**ngoái**> Han: năm ngoái < **ngoại** 外 /wài/= ngoài, bên ngoài [6]

<**ngoải**> Han: gác ngoải < **ngoại** 外 /wài/= ngoài, bên ngoài [6]

<**ngũ**> Han: ngã ngũ < **ngũ** 五 /wǔ/= năm (5) [1]

<**nguyên**> HAN: căn nguyên < **nguyên** 原 /yuán/= vùng đất bằng; nguồn; bắt đầu [4]

<**nguyên**> HAN: tét nguyên đán < **nguyên** 元 /yuán/= đầu tiên, chủ yếu, đơn vị tiền [3]

<**nhân**> HAN: nhân đạo < **nhân** 人 /rén/= người [2]

<**nhân**> HAN: nhân lúc ấy < **nhân** 因 /yīn/= lý do; nguyên nhân; bởi vì [6]

<**nhần**> Han: nhọc nhần < **nhân** 因 /yīn/= lý do; nguyên nhân; bởi vì [6]

<**nhất**> Han: lất nhất < **nhất** 一 /yì/= một [1]

<**nhất**> HAN: nhất định < **nhất** 一 /yì/= một [1]

<**nhị**> Han: nhuần nhị < **nhị** 二 /èr/= hai (2) [1]

<**nhì**> HAN: thiếu nhi < **nhì** 兒 /ér/= con, trẻ em [3]

<**nhỡ**> Han: nhỡ việc < **nữ** 女 /nǚ/= cái, con gái, đàn bà [7]

<**nhơ**> Han: nhờ nhờ < **như** 如 /rú/= như; giống như; tùy theo; nếu [7]

<như> HAN: như vậy < **như** 如 /rú/= như; giống như; tùy theo; nếu [7]

<nì> Han: nắn nì < **ni** 呢 /ní, ne/= nì; (*hư từ để nhấn mạnh hay đặt câu hỏi*) [5]

<nỉ> Han: nắn nỉ < **ni** 呢 /ní, ne/= nỉ; (*hư từ để nhấn mạnh hay đặt câu hỏi*) [5]

<niệm> HAN: niệm phật < **niệm** 念 /niàn/= nghĩ đến; nhớ; đọc (sách) [9]

<niềm> Han: nỗi niềm < **niệm** 念 /niàn/= nghĩ đến; nhớ; đọc (sách) [9]

<niên> HAN: bách niên < **niên** 年 /nián/= năm; tuổi [9]

<nó> Han: bên nó bên ni < **nữ** 女 /nǚ/= cái, con gái, đàn bà [7]

<nợ> Han: nợ nần < **nữ** 女 /nǚ/= cái, con gái, đàn bà [7]

<nõ> Han: nõ nào < **nữ** 女 /nǚ/= cái, con gái, đàn bà [7]

<nội> Han: chắc nội < **nội** 內 /nèi/= bên trong; vợ [3]

<nòi> Han: nòi giống < **nội** 內 /nèi/= bên trong; vợ [3]

<nói> Han: nói năng < **nội** 內 /nèi/= bên trong; vợ [3]

<nõi> Han: nỗi niềm < **nội** 內 /nèi/= bên trong; vợ [3]

<nội> HAN: ông nội < **nội** 內 /nèi/= bên trong; vợ [3]

<nữa> Han: còn nữa < **nữ** 女 /nǚ/= cái, con gái, đàn bà [7]

<núm> Han: khúm núm < **niệm** 念 /niàn/= nghĩ đến; nhớ; đọc (sách) [9]

<ói> Han: kêu la ói ói < **ý** 意 /yì/= ý nghĩ, ý kiến; nguyện vọng; nước Ý [10]

<phần> HAN: một phần < **phận, phần** 分 /fèn/= thân phận, bản phận; thành phần [3]

<phân> HAN: phân biệt < **phân** 分 /fēn/= phân chia, phân ly, phần; đơn vị *phút, xu* [3]

<phận> HAN: phận mình < **phận, phần** 分 /fèn/= thân phận, bản phận; thành phần [3]

<phu> HAN: phu phen < **phu** 夫 /fū/= đàn ông; chồng; *hư từ (đọc là phù /fú/)* [7]

<phương> HAN: bốn phương < **phương** 方 /fāng/= hướng; vương; bài thuốc; mới có thể [10]

<quốc> HAN: tổ quốc < **quốc** 國 /guó/= nước, quốc gia [6]

<ranh> Han: rấp ranh < **danh** 名 /míng/= tên; danh tiếng [5]

<rươi> Han: buồn rười rượi < **đại** 代 /dài/= đại diện, thay thế, đời [2]

<sái> HaN: sái quấy < **sai** 差 /chā/= sai biệt; lỗi /chà/; sai khiến, sai dịch /chāi/ [8]

<sai> HAN: sai trái < **sai** 差 /chā/= sai biệt; lỗi /chà/; sai khiến, sai dịch /chāi/ [8]

<sàn> HaN: sần sần < **thường** 常 /cháng/= thường, thông thường, thường xuyên [8]

<san> Han: san sẻ < **son** 山 /shān/= núi [8]

<si> Han: sâm si < **sai** 差 /chā/= sai biệt; lỗi /chà/; sai khiến, sai dịch /chāi/ [8]

<sở> HAN: công sở, khổ sở < **sở** 所 /suǒ/= địa điểm, nơi; vốn đã [10]

<sõ> Han: sàm sõ < **sở** 所 /suǒ/= địa điểm, nơi; vốn đã [10]

<so> HAN: sơ sài < **sơ** 初 /chū/= ban sơ, đầu tiên, khởi đầu [3]

<son> HAN: sơn kê < **son** 山 /shān/= núi [8]

<sự> HAN: sự việc < **sự** 事 /shì/= sự việc [1]

<sức> HaN: sức lực < **lực** 力 /lì/= sức lực, nghị lực [4]

<sực> Han: sực nhớ < **lực** 力 /lì/= sức lực, nghị lực [4]

<sựt> Han: nhai sứt sứt < **lực** 力 /lì/= sức lực, nghị lực [4]

<tá> Han: chẳng tá < **ta** 些 /xiē/= một vài [1]

<ta> Han: chúng ta < **ta** 些 /xiē/= một vài [1]

<tả> HAN: miêu tả < **tả** 寫 /xiě/= viết; sáng tác [8]

<tá> Han: nào đâu tá? < **tá** 借 /jiè/= mượn [2]

<tác> Han: tuổi tác < **tác** 作 /zuò/= làm, sáng tác, tạo tác [2]

<tài> HAN: tài ba < **tài** 才 /cái/= tài năng; mới [10]

<tái> HAN: tái phát < **tái** 再 /zài/= lại nữa, lập lại, một lần nữa [3]

<tại> HAN: tại sao? < **tại** 在 /zài/= ở tại, hiện tại [6]

<tam> HAN: nổi cơn tam bành < **tam** 三 /sān/= ba (3) [1]

<tâm> HAN: tâm trạng < **tâm** 心 /xīn/= tim; tấm lòng; tâm trí [9]

<tám> Han: tám tức < **tâm** 心 /xīn/= tim; tấm lòng; tâm trí [9]

<tành> Han: tan thành < **tình** 情 /qíng/= tình cảm; tình hình [9]

<tất> HAN: tất nhiên < **tất** 必 /bì/= ắt phải; tất nhiên [9]

<táy> Han: táy máy < **tái** 再 /zài/= lại nữa, lập lại, một lần nữa [3]

<tha> HAN: tha phương < **tha** 他 /tā/= anh ấy, ông ấy, nó, cái khác [2]

<thà> Han: thật thà < **tha** 他 /tā/= anh ấy, ông ấy, nó, cái khác [2]

<**thái**> HAN: thái quá < **thái** 太 /tài/= lớn; rất, lắm [7]

<**thành**> HAN: thành trì < **thành** 城 /chéng/= thành thị; tường thành [6]

<**thập**> HAN: khách thập phương < **thập** 十 /shí/= mười (10) [4]

<**thập**> HAN: thập thò < **thập** 十 /shí/= mười (10) [4]

<**thật**> HAN: thật thà < **thực** 實 /shí/= có thực; thực tại; thành thực [8]

<**thất**> HAN: thất thểu < **thất** 七 /qī/= bảy (7) [1]

<**thè**> HAN: thè lè < **tha** 他 /tā/= anh ấy, ông ấy, nó, cái khác [2]

<**thẹo**> HAN: một thẹo < **thiểu** 少 /shǎo/= ít; trẻ tuổi (*đọc là thiếu /shào/*) [8]

<**thểu**> HAN: thất thểu < **thiểu** 少 /shǎo/= ít; trẻ tuổi (*đọc là thiếu /shào/*) [8]

<**thiên**> HAN: huyền thiên < **thiên** 天 /tiān/= bầu trời; cõi trời; ông trời; ngày [7]

<**thiên**> HAN: thiên vạn < **thiên** 千 /qiān/= nghìn (1000); nhiều (thiên thu, thiên cổ) [4]

<**thiệt**> HAN: thiệt hại < **thực** 實 /shí/= có thực; thực tại; thành thực [8]

<**thiểu**> HAN: thiếu não < **thiểu** 少 /shǎo/= ít; trẻ tuổi (*đọc là thiếu /shào/*) [8]

<**thiếu**> HAN: thiếu thốn < **thiểu** 少 /shǎo/= ít; trẻ tuổi (*đọc là thiếu /shào/*) [8]

<**thiểu**> HAN: bản thiú < **thiểu** 少 /shǎo/= ít; trẻ tuổi (*đọc là thiếu /shào/*) [8]

<**thơ**> HAN: lơ thơ < **sơ** 初 /chū/= ban sơ, đầu tiên, khởi đầu [3]

<**thơ**> HAN: thơ thẩn < **tha** 他 /tā/= anh ấy, ông ấy, nó, cái khác [2]

<**thổ**> HAN: thuế điền thổ < **thổ** 土 /tǔ/= đất [6]

<**thụ**> HAN: hấp thụ < **thụ** 受 /shòu/= nhận lãnh, chịu đựng [5]

<**thủ**> HAN: thúc thủ < **thủ** 手 /shǒu/= bàn tay, cánh tay [10]

<**thư**> HAN: tiểu thư < **thư** 姐 /jiě/= chị (*ruột*); Cô (*tiếng xưng hô*) [7]

<**thực**> HAN: thành thà < **thực** 實 /shí/= có thực; thực tại; thành thực [8]

<**thượng**> HAN: nón thượng < **thượng** 上 /shàng/= trên, lên [1]

<**thường**> HAN: thường thường < **thường** 常 /cháng/= thường, thông thường, thường xuyên [8]

<**tiệm**> HAN: tiệm ăn < **điểm** 店 /diàn/= quán, cửa hiệu, cửa tiệm [9]

<**tiền**> HAN: tiền đồ < **tiền** 前 /qián/= trước, phía trước [4]

<**tiện**> HAN: tiện lợi < **tiện** 便 /biàn/= tiện lợi; đại tiện, tiểu tiện; vậy thì [2]

<tiên> HAN: trước tiên < **tiên** 先 /xiān/= trước, trước tiên; tổ tiên; đã khuất [3]

<tiểu> HAN: chú tiểu < **tiểu** 小 /xiǎo/= nhỏ bé [8]

<tính> HAN/ <tánh> HaN: quý danh quý tính là gì? < **tính** 姓 /xìng/= họ [7]

<tình> HAN: tình cảm < **tình** 情 /qíng/= tình cảm; tình hình [9]

<tứ> Han: thầy tứ < **tứ** 四 /sì/= bốn (4) [6]

<tổ> HAN: tổ phạn (nấu cơm) < **tổ** 做 /zuò/= làm [4]

<toà> HaN: toà sen < **tọa** 坐 /zuò/= ngồi; đi xe [6]

<tráo> Han: tráo trở < **đáo** 到 /dào/= đến, đạt tới [4]

<trong> HaN: ở trong < **trung** 中 /zhōng/= giữa, trúng [1]

<trong> Han: trong ngoài < **công** 工 /gōng/= làm việc; thợ; công việc [8]

<truông> Han: đường truông < **trung** 中 /zhōng/= giữa, trúng [1]

<Trương> HAN: họ Trương < **trương** 張 /zhāng/= khai mở, giương ra; trưng bày; trang giấy; họ Trương [9]

<tứ> HAN: tam tứ núi cũng trèo < **tứ** 四 /sì/= bốn (4) [6]

<tu> HaN: thứ tư < **tứ** 四 /sì/= bốn (4) [6]

<tử> HAN: tình phụ tử < **tử** 子 /zǐ/= con; con trai; ngài (*tiếng gọi kính trọng*) [7]

<tu> HAN: tư tưởng < **tu** 思 /sī/= suy nghĩ; nhớ [9]

<tự> HAN: văn tự < **tự** 字 /zì/= chữ (*có một âm tiết*) [7]

<tùng> HAN: đánh trống tùng tùng, tiệc tùng, tiêu tùng < **tùng, tòng** 從 /cóng/= từ; theo sau; đi theo [9]

<tự> HAN: tự trường < **tự** 就 /jiù/= thành tự; vậy thì [8]

<tý> HAN: giò tý < **tý** 子 /zǐ/= một trong 12 địa chi [7]

<ực> Han: nuốt ực < **ngật** 吃 /chī/= ăn [5]

<ứng> HAN: ứng khẩu < **ung** 應 /yīng/= phải; đáp ứng, trả lời (*đọc là ứng /yìng/*) [10]

<ứng> HAN: ứng trước < **ung** 應 /yīng/= phải; đáp ứng, trả lời (*đọc là ứng /yìng/*) [10]

<ùng> Han: uống ừng ực < **ung** 應 /yīng/= phải; đáp ứng, trả lời (*đọc là ứng /yìng/*) [10]

<vă> Han: vật vắ < **bả** 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (*lượng từ*) [10]

<vă> Han: xỉ vắ < **bả** 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (*lượng từ*) [10]

<**vấn**> HAN: vấn an < **vấn** 問 /wèn/= hỏi; truy vấn [5]

<**văn**> HAN: văn chương < **văn** 文 /wén/= văn tự, bài văn, văn chương, văn nhã [10]

<**vấn**> Han: vấn dài < **vấn** 問 /wèn/= hỏi; truy vấn [5]

<**vấn**> Han: vấn vợ < **vấn** 問 /wèn/= hỏi; truy vấn [5]

<**vạng**> Han: chạng vạng < **vãng** 往 /wǎng/= đi đến; đã qua [9]

<**vãng**> HAN: dĩ vãng < **vãng** 往 /wǎng/= đi đến; đã qua [9]

<**vãng**> Han: lảng vãng < **vãng** 往 /wǎng/= đi đến; đã qua [9]

<**vắng**> Han: vắng vẻ < **vấn** 問 /wèn/= hỏi; truy vấn [5]

<**viên**> HAN: một viên tướng < **viên** 員 /yuán/= viên chức, nhân viên [5]

<**võ**> Han: võ vè < **bả** 把 /bǎ/= cầm lấy; cái (*lượng từ*) [10]

<**von**> Han: chon von < **văn** 文 /wén/= văn tự, bài văn, văn chương, văn nhã [10]

<**von**> Han: chon von < **viên** 員 /yuán/= viên chức, nhân viên [5]

<**võn**> Han: lỏn võn < **vãng** 往 /wǎng/= đi đến; đã qua [9]

<**vuông**> HaN: vuông vức < **phương** 方 /fāng/= hướng; vuông; bài thuốc; mới có thể [10]

<**xưa**> HaN: xưa kia < **sơ** 初 /chū/= ban sơ, đầu tiên, khởi đầu [3]

<**xuất**> HAN: xuất hiện < **xuất** 出 /chū/= xuất ra [3]

<**ý**> HAN: ý muốn < **ý** 意 /yì/= ý nghĩ, ý kiến; nguyện vọng; nước Ý [10]

<**hậu**> HAN: hậu thế < **hậu** 後 /hòu/= sau, về sau; phía sau [9]

5. Nhận xét kết cấu của chữ Hán

Sau khi học xong 10 bài, ta có thể nhận xét vài kết cấu của chữ Hán và dựa theo đó mà viết chữ cho đúng.

	Trái qua phải, trên xuống dưới	一 十 七 了 人 九 刀 山 南 兒
	Trái → phải	把 北 個 代 所 如 他 明 地 好
	Trên → dưới	二 分 定 古 受 思 字 告 芯 圭
	Ngoài → trong	國 問 圖 團 因 風 同 周 司 區
	Trái → giữa → phải	川 街 衛 徽 辯 搬 讎 淑 湖 微
	Trên → giữa → dưới	三 愛 帶 拿 實 單 意 景 喜 惡
	Trái → phải trên → phải dưới	你 吃 但 得 價 從 懂 德 鎮 投
	Trên → dưới trái → dưới phải	介 籍 可 霸 筑 羅 命 品 晶 姦
	Trên trái → trên phải → dưới	盤 盟 堅 怒 想 堡 雙 努 絜 娶

Trong khi sử dụng software Write Chinese ta cũng nên dùng bút viết chữ Hán. Ta không nên dùng bút nguyên tử để luyện vì nét chữ sẽ bị hư. Có thể dùng bút chì, bút mực kim, bút máy bơm mực, hoặc các loại bút đã bơm mực tàu sẵn do Trung Quốc sản xuất chuyên để viết chữ Hán. Viết chữ đại khái có hai loại chính: cương bút và mao bút. Cương bút (bút sắt) chỉ các loại bút máy bơm mực (hoặc các loại tương tự); mao bút là bút lông (lông sói, thỏ, v.v.).

6. Tóm tắt

Viết chữ Hán (hay Nôm), ta phải tuân thủ các quy tắc về thứ tự nét bút mà giới thư pháp gia Trung Quốc đã quy định. Những người tự học Hán Nôm nếu tự xoay sở tập viết thì cũng có thể viết chữ được nhưng khó đúng theo quy cách. Phần mềm WRITE CHINESE này là một công cụ hữu ích, có thể thay thế một người phụ đạo. 150 chữ Hán này rất cơ bản, cả trong Hán văn lẫn Nôm văn. Các giáo viên Hán Nôm cũng có thể sử dụng shareware WRITE CHINESE như một dụng cụ trợ huấn cho các học viên Hán Nôm ở trình độ vỡ lòng.